

voorpagina

zorg &
gezondheid
opvoeding &
onderwijs

religie &
filosofie

natuur &
milieu

nieuws &
achtergronden

(advertentie)

rubrieken

novum-nieuws
begrippenlijst
asn-index
boekrecensies
brief van hoofdredactie
cryptogram
de Kritieken
dossiers
hedenland
illegale trouw
moderne manieren
natuurtochten
scholendatabase
schrijfboek
vacatures
weer
zusje

opinie

columnisten
commentaar
opvoeddebat
podium
spotprent

extra

A4-krant
miljoenennota 2004
schoolprestaties
TrouwKabinet
zelfportret europa

diensten

abonnements
adverteren
contact
e-mailkrant

emailkrant opzeggen
handheld-editie
nieuws koppen
relatie

voorpagina via

studenten
webshop
krantenarchief
servicepagina's

abonnees

blijf op de hoogte

registratie

inloggen
registreren
uw profiel
veelgestelde vragen

(advertentie)

zoek in het archief

gevonden in de krant

Zoek in naar in de afgelopen

Alle katernen (3) Alle soorten (3) Twintig jaar (3)

Zoek in Trouw [Geavanceerd zoeken](#) [Help & Zoektips](#)

leeuwerden

Op de site In de krant

Artikel nummer [1 - 2 - 3](#)

[< Terug naar de resultatenlijst](#)

Powered by [t.find](#)

Leven, vrijdag 22 november 2002

Ik voel me verminkt

Co Welgraven

Voor de vijfde keer heeft Dick van [Leeuwerden](#) de Hoge Raad om revisie gevraagd van het vonnis dat hij in 1985 opgelegd kreeg: twaalf jaar wegens moord op zijn bejaarde echtgenote. Er zijn nieuwe feiten die zijn onschuld zouden aantonen. „Ik weet dat ik rein ben.”

Als in Nederland de doodstraf had bestaan, dan was er een gerede kans geweest dat Dick van [Leeuwerden](#) die had gekregen want hij werd in 1985 veroordeeld voor het zwaarste delict dat het strafrecht kent: moord met voorbedachten rade.

„Ik ben principieel tegen de doodstraf want ik vind dat niemand het recht heeft om een ander het leven te benemen. Maar ik wou dat ik 'm gehad had, dan was ik er vanaf geweest en dan was ik niet door deze hel gegaan. Want het is een hel geweest.”

Het Amsterdamse gerechtshof veroordeelde Van [Leeuwerden](#) in 1985 tot twaalf jaar cel wegens moord op de 72-jarige Dorothea van Wylick, de vrouw bij wie hij als verzorger en butler in dienst was en met wie hij enkele weken voor haar dood in het huwelijk was getreden. De Hoge Raad bekrachtigde in cassatie het vonnis. Van [Leeuwerden](#) heeft bijna tweederde van zijn straf uitgezeten, zevenenhalf jaar.

Deze week heeft hij, voor de vijfde keer, een herzieningsverzoek bij de Hoge Raad ingediend. Volgens zijn advocaat, mr. G.J. Knoops, zijn er nieuwe feiten aan het licht gekomen die destijds bij de rechtszaak niet bekend waren en die de onschuld van de inmiddels 58-jarige Van [Leeuwerden](#) aantonen. Mevrouw Van Wylick zou niet door een combinatie van alcohol en medicijnen om het leven zijn gekomen, maar een natuurlijke dood zijn gestorven.

„Er zijn mensen die zeggen tegen me: 'Dick, waarom stop je er niet mee? Waarom voor de zoveelste keer om revisie vragen, je bent een vrij man, laat het achter je.' Maar dat kan ik niet. Ik heb haar niet vermoord, ik weet voor mezelf dat ik rein ben, ik had geen motief om haar te doden, alle medische deskundigen bevestigen dat ik het niet gedaan kan hebben. Het laat me niet los, ik heb er nog vaak nachtmerries van, ik voel me echt verminkt”.

Van [Leeuwerden](#) geeft toe dat hij de schijn tegen had. Want het was toch op z'n minst opvallend dat een 39-jarige homoseksueel trouwde met een 33 jaar oudere weduwe, een alcoholiste, zwaar onder de medicijnen, maar ook een vrouw die puissant rijk was. De butler zou op haar geld uit geweest zijn, dachten vooral haar kinderen.

„Ik kan me bij die verdenking best wel wat voorstellen: homo, oude vrouw, hoop geld, hij zal het wel gedaan hebben. Maar het idee van het huwelijk was van haar, en van haar zuster. Mevrouw Van Wylick wilde me goed achterlaten, zei ze. Ze wilde de successierechten omzeilen, ze wilde voorkomen dat er geld naar de belastingen ging. We hebben het voor de familie geheim gehouden, de dag na haar dood heb ik haar dochter verteld dat we getrouwd waren. 'Oh, ik had niet anders verwacht', zei ze.”

„Ik had geen motief. We waren in gemeenschap van goederen getrouwd, dus ik had sowieso recht op de helft van haar vermogen. Bovendien: ik had een leven als een prins bij haar. We hadden schik, we hadden lol. Ik had een dijk van een salaris, 5500 netto per maand, dat was niet misselijk in die tijd. Ik had een lot uit de loterij, dan ga je zo'n lot toch niet verscheuren? Dan ben je gek.”

Op de dag van haar dood waren ze 's middags naar het Amsterdamse Hiltonhotel gegaan om er in de lounge wat te drinken. „Dat deden we vaker op vrijdag. Ze nam thee met bitterballen, ik weet het nog goed. Ik zei: wat een rare combinatie. Ja, je werkt nou eenmaal bij een gek, antwoordde ze lachend. Toen we thuiskwamen, heb ik soep gemaakt. We zouden die avond bezoek van een kennis krijgen, maar daar had ze niet veel zin in. Ze is naar bed gegaan. Ik ben een paar keer wezen kijken, ze vroeg om een gin-spa, die heb ik haar gegeven, maar ze heeft het glas maar voor de helft leeggedronken. Ik heb haar toegestopt. Tegen halftwaalf ben ik weer naar de slaapkamer gegaan. Ze lag op haar rug, zo sliep ze nooit. Ze was lijkwit. Ik pakte haar onder haar schouders en zei: lieverd, wat is er? Ze gaf een paar zuchten en ze was dood.”

Toen Van [Leeuwerden](#) de volgende dag het rouwcentrum opbelde om over een bezoekerregeling voor familie en vrienden te overleggen, hoorde hij dat het lichaam door justitie in beslag was genomen. Hij werd verhoord en, twee weken later, gearresteerd. De rechtbank veroordeelde hem tot twee jaar wegens dood door schuld. „Ik kon dat niet accepteren, want ik voelde me onschuldig. Ik ben in hoger beroep gegaan, net als de officier van justitie want die vond de straf te laag.” Het gerechtshof kwam tot een aanzienlijk zwaarder vonnis: twaalf jaar wegens moord. „Ik was verbijsterd. Ik dacht dat de wereld verging. M'n huis stond vol met bloemen, want iedereen dacht dat ik vrijgesproken zou worden.”

Bij de veroordeling speelde een rapport van de inmiddels overleden patholoog-anatoom Zeldenrust een belangrijke rol. Hij hield het hof voor dat de dood van mevrouw Van Wylick toe te schrijven kon zijn aan een combinatie van alcohol en medicijnen. Dat paste in de verdenking dat Van [Leeuwerden](#) op die bewuste avond Surinaamse palmboomrum met een alcoholpercentage van negentig door de soep

Suggesties

Verbeter de vraag door ook te zoeken naar:

▪ [Dick van Leeuwerden](#)

▪ [zoek](#) gerelateerde artikelen

▪ [print](#) dit artikel

geroerd had. De hardhorende Zeldenrust baseerde zijn oordeel op een telefoongesprek met de toxicoloog Nelenmans. Van **Leeuwerden**: „Nelenmans vertelde hem dat dat niet kon, dat mevrouw aan alcohol en medicijnen was overleden. Maar Zeldenrust heeft dat woordje 'niet' niet verstaan.”

Volgens advocaat Knoops was de rapportage van Zeldenrust 'onvolledig en onjuist'. In het revisieverzoek wordt het oordeel van twee deskundigen aangehaald die tot 'de stellige slotsom' komen dat er sprake is geweest van een natuurlijk dood in de vorm van een acute hartstilstand. De twee deskundigen - prof. dr. C. van Boxtel, hoogleraar interne geneeskunde, en prof. dr. A.E. Becker, hoogleraar cardiovasculaire pathologie - baseren zich daarbij 'op analyses die niet eerder in deze zin aan de rechter zijn voorgelegd', aldus de raadsman.

Het grootste deel van zijn straf zat Van **Leeuwerden** uit in de gevangenis Norgerhaven in Veenhuizen. Het was erg, maar het had nog erger gekund. „De directeur zei tegen me: 'Zeg nooit dat u homo bent, want dan hebt u geen leven hier'. Maar ik dacht: ook al loop ik er niet mee te koop, eens zullen ze er toch achter komen. Op een dag ben ik tijdens de lunch van tafel opgestaan en heb gezegd: 'Jongens, ik mocht het van de directeur niet zeggen, maar ik ben zo ruig als een boender'. Precies in hun taal. 'Maar één ding kan ik jullie zeggen: er zitten er hier 28 op de afdeling, niet één is m'n kleur, dus niemand hoeft bang te zijn'. Wat dat betreft heb ik in die jaren nooit last gehad. Kwam er een nieuwe groep, was het meteen: 'dit is Dick, hij is een poot, maar blijf wel met je poten van 'm af'. Ze beschermden me”.

Vaak heeft hij tijdens zijn detentie zelfmoord overwogen, zegt hij. Eén keer heeft hij daadwerkelijk een poging ondernomen. „Dat is niet goed gegaan. Aan de andere kant dacht ik ook: dat mag je ze niet aandoen, al die mensen die voor je opkomen. Mijn huisarts, die negentien jaar met me bezig is geweest en altijd in mijn onschuld heeft geloofd, een prachtmens; al die medische deskundigen, mijn advocaat en zijn team; ze hebben me op de been gehouden. Ze hebben het niet gedaan voor Dick met z'n blauwe ogen, nee, ze hebben zich puur op de feiten gebaseerd. Ze is niet vermoord.”

Als het revisieverzoek succes heeft en hij met terugwerkende kracht wordt vrijgesproken, gaat hij schadevergoeding eisen. „Ja, dat is dan het logische gevolg, al is het niet het eerste waar ik aan denk. Als ik veertig was geweest en ik had een jaartje ten onrechte vastgezet en ik had vervolgens een halve ton gekregen, ja, dan had ik m'n leven weer op kunnen bouwen. Maar dat kan nu niet meer. Ik ben te ver afgezakt. Ik verzorg me nog wel, ga elke dag de deur uit. Van werken komt niks meer. Ik heb me een tijdje laten begeleiden door een psychiater. Ik probeer als het enigszins kan geen medicijnen te nemen, dat is slecht voor je, maar af en toe heb je ze nodig om een beetje rustig te worden. Ik ga vaak wandelen, de stad in, maar echt genieten is er niet meer bij.”

„Ik hoop dat het gevoel anders wordt als ik eerherstel heb gekregen. Ik voel me nu een stuk vuil. Als ik nu doodga, wordt er een stuk vuil begraven. Want dat ben je toch als je een moordenaar bent. Ik voel me verminkt. Kunt u dat begrijpen? Maar of ik ooit nog in m'n gelijk word gesteld, ik weet het niet, ik ben er gewoon bang voor. Ik heb het gevoel dat het niet meer voor me is weggelegd.”

Copyright: Trouw